

Consultatie Regeling handel in emissierechten

Den Haag, december 2023

Hierbij maken VNO-NCW en MKB-Nederland graag gebruik van de mogelijkheid om via deze consultatie te reageren op Regeling handel in emissierechten. Het bedrijfsleven in Nederland hecht grote waarde aan het efficiënt werkend EU-ETS systeem, waarbij goede regelgeving kan bijdrage aan een goede uitvoering.

Onderstaande benoemen wij onze voornaamste punten:

Conditionaliteit energiebesparing

- Er is zorg dat implementatie van de FAR nadelig uitwerkt op bedrijven in Nederland die onder één ETS-vergunning en daarmee één grote broeikasgas installatie, opereren. Deze bedrijven kennen namelijk hun eigen verplichtingen om energiebesparende maatregelen te nemen maar kunnen negatieve gevolgen ondervinden als één van de andere bedrijven onder de ETS-vergunning haar verplichtingen niet is nagekomen. Dit is een ongewenste situatie want buiten de controle van de eigen onderneming.
- Het hebben van één grote broeikasgasinstallatie heeft ook negatieve gevolgen voor de uitzonderingsgrond voor het nemen van maatregelen die tot onevenredige kosten leiden. Wanneer namelijk voor de bepaling of kosten onevenredig zijn, gekeken wordt naar een % van de omzet of winst van de hele ETS installatie of de waarde van de vrije rechten die gekort kunnen worden, dan zullen deze kosten veel hoger uitvallen als meerdere installaties onder één grote broeikasgas installatie opereren.
- Het is een goede zaak dat de kennis en ervaring van RVO benut zal worden om te beoordelen of de aanbevelingen vanuit de energie-audits geïmplementeerd zijn. RVO heeft immers ook de audit rapporten beoordeeld. Het is echter niet duidelijk waarom de minister de rapportage aan de omgevingsdiensten voor advies wil voorleggen, temeer er verschil is in de scope van de onderzoekplicht, waarover de omgevingsdienst moet oordelen, aan wie de verplichting is geadresseerd en er verschil kan zijn in de rapportage van de energiebesparing (finaal of primair) en berekening van de terugverdientijd.
- In het audit rapport is voor de geïdentificeerde maatregelen veelal geen jaar van implementatie aangegeven of de voorwaarden die vervuld moeten zijn alvorens een maatregel geïmplementeerd kan worden. Ook is de manier waarop de terugverdientijd berekend moet worden, niet vastgelegd. We pleiten ervoor dat de TVT zoals die in het audit rapport is berekend, leidend is bij de beoordeling welke maatregelen geïmplementeerd hadden moeten worden en het nog niet vervuld zijn van alle voorwaarden aan te merken als uitzonderingsgrond.

Conditionaliteit CNP (malus)

- Er was zorg dat implementatie van de FAR nadelig uitwerkt op bedrijven in Nederland die meerdere productbenchmark sub-installaties opereren onder dezelfde vergunning waarmee al deze sub-installaties onder één grote broeikasgasinstallatie vallen. De consequentie van deze set-up is dat de slechtere performance van een zeer kleine productbenchmark sub-installatie leidt tot een korting van 20% op de kosteloze toewijzing van vrije rechten voor de andere, grote, sub-installaties, terwijl diezelfde sub-installaties indien apart vergund (zoals in sommige lidstaten) en dus aparte ETS-installaties, niet gekort zouden worden. Dit leidt tot een ongelijk speelveld en is uitdrukkelijk niet de bedoeling volgens recital 29 in de ETS directive die in mei 2023 is aangenomen "The Commission should ensure that the application of the conditionality **does not jeopardise a level playing field**, environmental integrity and **equal treatment between installations across the Union**. The Commission should therefore **adopt delegated acts supplementing this Directive to address any issue identified in particular on the above-mentioned principles**". Het is positief dat in de FAR die nu voor consultatie ligt, een uitzonderingsgrond is opgenomen voor productbenchmark installaties die minder dan 20% bijdragen aan de totale voorlopige kosteloze toewijzing van vrije rechten voor de ETS-installatie:

- Het gebruik van een grenswaarde, zoals voor de bonus, zou een dergelijke disproportionele impact kunnen voorkomen.

CNP

- Om een korting op de kosteloze toewijzing van vrije rechten te voorkomen, moet een klimaatneutraliteitsplan ingediend worden en elke 5 jaar een rapport om aan te tonen dat de in dat plan beschreven doelstellingen en mijlpalen gehaald zijn. Echter om klimaatneutraliteit te bereiken tegen 2050 zijn doorbraak technologieën nodig die met grote onzekerheden gepaard gaan. Hoewel het positief is dat de benodigde enablers (infrastructuur, vergunningen, voldoende toegang tot betrouwbare en betaalbare CO2-arme energiedragers, enz.) benoemd kunnen worden, is er zorg dat het – buiten de controle van het bedrijf - niet tijdig realiseren van de in het plan genoemde doelstellingen en mijlpalen, alsnog tot een korting op de kosteloze toewijzing van vrije rechten kan leiden. Hiermee wordt de zo noodzakelijke transitie eerder bemoeilijkt dan gestimuleerd.
- Het openbaar maken van het CNP is ongewenst omdat de meeste informatie in het CNP concurrentiegevoelig is (gekozen reductiestrategie, specifieke reductiemaatregelen en investeringen).

Conditionaliteit CSCF (bonus)

- De CSCF vrijstelling voor best-performers zoals beschreven in de FAR moet ook worden doorgevoerd in NL.

Termijn voor implementatie

- De FAR ligt momenteel voor consultatie in Europa en zal naar verwachting in januari 2024 aangenomen worden. De guidance documenten en templates zullen nog later beschikbaar komen. Daarmee is de termijn tot het indienen van de energierapportage (15 maart) en het opstellen van het klimaatneutraliteitsplan (1 mei) zeer kort. We pleiten voor een redelijke termijn voor implementatie van een jaar.

Scheepvaart

- Er is zorg over de formulering en volledigheid van de eerste zinnen in artikel 3.4. Scheepvaart. De in artikel 2.4. genoemde aanvullende scheepstypes vallen nu nog niet onder het rapportagesysteem (MRV).
- Per 2025 moeten scheepvaartondernemingen de emissies voor de aanvullende scheepstypes wel onder MRV gaan rapporteren. Echter passen nicheschepen (de zogenoemde atypische vloot), die onder de aanvullende scheepstypes vallen, niet in de bestaande rapportageprotocollen. Dit is problematisch voor een effectieve implementatie van MRV en later ETS.
- Om scheepvaartondernemingen voldoende tijd te gunnen voor het inrichten van noodzakelijke systemen en processen; om de emissies van de aanvullende scheepstypes in 2025 te kunnen rapporteren; is het nodig dat de benodigde wijzigingen in de rapportageprotocollen onder MRV op 1 april 2024 bekend zijn. Anders is uitstel van de implementatie met 12 maanden noodzakelijk.
- Daarom stellen wij voor om bovengenoemd voorbehoud in de regeling op te nemen. Daarnaast vragen wij de eerste zin in artikel 3.4. te verduidelijken door onderstaande toevoeging op te nemen:
 - *3.4. Scheepvaart*
Aan de administratieve lasten voor scheepvaartmaatschappijen die **nu al onder MRV moeten rapporteren** verandert er met het in ETS onderbrengen van de zeevaart niet zoveel, omdat zoveel omdat zij sinds de invoering in 2015 al enkele jaren moeten voldoen aan de Verordening monitoring, rapportage en verificatie van broeikasgasemissies door maritiem vervoer.

Drs. E.R. Rodenhuis

E-mail: rodenhuis@vnoncw-mkb.nl

Telefoon: 070 – 349 03 65 / Mobiel: 06 11 351 750